

JOGORVOSLATI AKTUALITÁSOK

Dr. Horváth Éva LL.M., közbeszerzési biztos, Közbeszerzési Hatóság
DOI: 10.37371/KEP.2026.3.2

A Közbeszerzési Értesítő Plusz jelen számában ismertett jogesetek az ajánlatkérő bírálati kötelezettségével foglalkoznak, melyet az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelelően köteles elvégezni.

A Döntőbizottság D.590/18/2025. számú határozata

A jogorvoslati ügyvel érintett tárgyak: Az ajánlatkérő által a bírálat során kiadott hiánypótlási és felvilágosításkérési felhívás nem volt alkalmas az ajánlat érvényessé tételére.

Tényállás

Az ajánlatkérő (közjogi szervezet) a Kbt. Második Rész, 81. §-a szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított közúthálózat felújítási munkái építési beruházás tárgyában, melynek ajánlati felhívását 2025. május 15. napján adta fel.

Az ajánlati felhívás tartalmazta a kötelező formai és tartalmi elemeket, ezen belül a közbeszerzés mennyiségének, az értékelési szempontoknak, a teljesítési határidőnek a meghatározását.

Az ajánlatkérő által kiadott közbeszerzési dokumentum – többek között – a következőket rögzítette:

„Az ajánlattevő kötelessége, hogy gondosan megvizsgálja és betartsa a Közbeszerzési dokumentumokban megadott összes utasítást, formai követelményt, kikötést és előírást. Az ajánlattevő kockázata és az ajánlat érvénytelenítését vonja maga után:

- ha elmulasztja az előírt információk és dokumentumok benyújtását a kitűzött határidőkre, vagy
- ha olyan ajánlatot nyújt be, amely tartalmi szempontból a hiánypótlást követően sem felel meg a Közbeszerzési dokumentumokban megadott minden követelménynek.

Ajánlatkérő tárgyi Közbeszerzési Dokumentumokat az ajánlattétel elősegítése érdekében készítette.

Ajánlatkérő megkéri az ajánlattevőket, hogy a jelen Közbeszerzési dokumentumok mellékleteként átadott nyilatkozatminták és iratminták alkalmazásával készítsék el ajánlatukat, azzal, hogy az ajánlattevők természetesen azokat saját belátásuk szerint módosíthatják, illetve – amennyiben saját eltérő mintáikat kívánják alkalmazni – alkalmazását mellőzhetik.”

Az „Ajánlati ár” fejezet szerint: „Az ajánlati egységárakat egész számra kerekített nettó forintban kell megadni a Közbeszerzési Dokumentumok részeként kiadott mintaköltségvetésben megadott minden egyes tételre. Ajánlatkérő a nettó egységárak súlyszámmal felszorozott szorzataira kapott »súlyozott egységárak« összegét értékeli, így ajánlattevőnek a felolvasólapon (Súlyozott összesített nettó ajánlati ár (nettó Ft)) ezt az összeget kell feltüntetnie.

Ajánlattevőknek az ajánlati árat (Súlyozott összesített nettó ajánlati ár (nettó Ft)) a Közbeszerzési Dokumentumok részeként kiadott mintaköltségvetés minden egyes tételének beárazásával (ajánlati egységárak) kell megadnia.

A felolvasólapon feltüntetett súlyozott összesített nettó ajánlati árnak meg kell egyeznie az Ajánlattevő által beárazott költségvetés fentiek szerint beárazott tételeinek súlyozott összegével.

A beárazott mintaköltségvetést a Kbt. 41/B. § (2) bekezdése alapján elektronikus példányban kell benyújtani. Az elektronikus példánynak a beárazott mintaköltségvetést elektronikusan megjeleníthető, jelszó nélkül olvasható, nem szerkeszthető formátumban (.pdf) kell tartalmaznia. Ezen felül a beárazott mintaköltségvetést excel fájl (.xls vagy .xlsx) formátumban is csatolni kell az ajánlat részeként.

Amennyiben a cégszerű aláírással ellátott, jelszó nélkül olvasható, nem szerkeszthető formátumban (.pdf) elektronikusan csatolt beárazott mintaköltségvetés tartalma és az excel fájl formátumban benyújtott beárazott mintaköltségvetés tartalma eltérő, úgy a cégszerű aláírással ellátott, jelszó nélkül olvasható, nem szerkeszthető for-

mátumban (.pdf) elektronikusan csatolt beárazott mintaköltségvetés tartalma az irányadó a bírálat során!

Ajánlatkérő az Ajánlattevő által beárazott és cégszerűen aláírt mintaköltségvetést (Felolvasólap A melléklete) szakmai ajánlatnak tekinti, amely benyújtásának elmaradása az ajánlat érvénytelenségét vonja maga után!

A Szakmai ajánlat a Kbt. 71. §-ban foglaltak szerint hiánypótolható.

Ajánlatkérő a szakmai ajánlat hiánypótlásával kapcsolatban felhívja a figyelmet a Kbt. 71. § (8) bekezdésére és a Közbeszerzési Döntőbizottság D.423/6/2018. számú határozatára is."

Az ajánlatkérő által kiadott „Kivitelezés EU 2025-2029 KM - Árazatlan költségvetés - UT-Tételjegyzék_MÓD4_0707.xlsx” fájlnevű Excel táblázat az „Összesítő” munkalapon felül hét munkalapot tartalmazott, amelyeken összesen 3.392 db beárazandó tételsor szerepelt. Az „Egységár” oszlopokban a cellák üresek voltak, a cellák megjelenítési formátuma „Általános” volt, azaz semmilyen speciális formázást nem tartalmazott. A „Súly” oszlopokban az ajánlatkérő egész számmal adta meg az egyes tételek súlyszámát. Az „Összeg (súly x "egységár")” oszlopokban a cellákban szereplő képlet összesorozta az „Egységár” és a „Súly” cella értékét és két tizedes jegyre lefelé kerekítette, a cellák megjelenítési formátuma „Általános” volt, azaz semmilyen speciális formázást nem tartalmazott.

Az ajánlattételi határidőig a jelen jogorvoslattal érintett 1. részre tíz ajánlat érkezett, ajánlatot tett a kérelmező is.

A kérelmező ajánlatában a pdf formátumú, cégszerűen aláírt mintaköltségvetésben (amelyet teljes egészében üzleti titoknak minősített) az „Egységár” és az „Összeg (súly x „egységár”)” oszlopokban minden esetben egész számok szerepeltek, de több tételsor esetén a szorzat értéke nem pontosan az „Egységár” és „Súly” cellák tartalmának szorzata volt. Az „Összesítő” munkalapon az „Összeg” oszlopban az egyes munkalapok „Összesen” sorai kerültek átvezetésre és két tizedesjegy pontossáig kerültek megjelenítésre. Ezek az értékek a kérelmező ajánlatában nem egész számok voltak, mindegyik tizedes törtként végződött. A "NETTÓ AJÁNLATI ÁR" cellában egész szám szerepelt két tizedesjegy pontossággal, de értéke nem az „Összeg” oszlopban szereplő számok összege volt, hanem annak lefelé egészre kerekített értéke. Az ajánlat részeként benyújtott (szintén üzleti titoknak minősített) „Kivitelezés EU 2025-2029 KM - 1.rész - Árazott költségvetés - UT-Tételjegyzék_MÓD4_0707.

xlsx” fájlban a mintaköltségvetés megjelenése a cégszerűen aláírt pdf változattal megegyezett, de 672 tétel esetén az „Egységár” oszlop celláiban az érték nem egész számmal került megadásra. Az „Egységár” és az „Összeg (súly x "egységár")” oszlopok celláinak formátuma „Szám” típusú volt, egész számot mutató megjelenítési formázással.

Az ajánlatkérő a bírálat során hiánypótlási felhívást és felvilágosításkérést küldött több ajánlattevő részére. A hiánypótlási felhívás és felvilágosításkérés 2. pontja a kérelmező 1. részre tett ajánlatával (árazott költségvetés) kapcsolatban a következőket tartalmazta:

„Ellentmondás:

Ajánlattevő benyújtotta a felolvasólapot, valamint a kitöltött költségvetését, a megajánlott ár alátámasztása céljából. A költségvetés költségösszesítőjében szereplő árak, valamint a költségvetésében szereplő több tétel vonatkozásában megadott ár tekintetében is megállapítható, hogy – bár az egyes excel cellák megjelenítési beállításai alapján látszólag egész számot tartalmaznak, azonban az érintett cellák esetében a szerkesztőléc adatai alapján megállapítható, hogy a tényleges megajánlások, egységárak – nem egész számra kerekítve kerültek megadásra, hanem akár több tizedesjegy formátumban, így módon ellentmondás áll fent az Ajánlatkérő előírása és a benyújtott alátámasztó dokumentum tartalma között. Ajánlatkérő a 2. sz. mellékletben listázta azon tételeket, amelyek vonatkozásában az egységárak tizedes jegyet tartalmaznak.

Ellentmondás tisztázása:

Kérjük Tisztelt Ajánlattevőt, hogy felvilágosításnyújtás keretein belül szíveskedjen feloldani a fenti ellentmondást, adott esetben – ha az nem ütközik a Kbt. előírásaiba – ismételten benyújtani a költségvetést oly módon, hogy a költségösszesítőben, illetve a 2. sz. mellékletben szereplő tételek esetén megadott árak egész számban kerülnek megadásra.

Jelen pont vonatkozásában nyomatékosan felhívjuk a T. Ajánlattevő figyelmét a Kbt. 71. § (8) bekezdés a)-b) pontjában rögzített korlátozásokra."

Az ajánlatkérő a felhíváshoz mellékletként csatolta a kérelmező ajánlatából kigyűjtve azt a 672 db tételt a megajánlások feltüntetése nélkül, amelyek esetén az egységárak nem egész számként kerültek megadásra.

A kérelmező hiánypótlásként benyújtotta a módosított mintaköltségvetést, ahol az Excel táblázatban egész

számra módosította az egységárakat, javította a súlyozott összegeket, és egyes nem tizedestörtként végződő tételeket is módosított annak érdekében, hogy az ajánlati ár ne változzon.

Az ajánlatkérőnek a kérelmező 1. részre benyújtott ajánlatának érvénytelenségére vonatkozó döntését az „1. számú Közbenső döntés” elnevezésű dokumentum tartalmazta, amelyben a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét a következőkkel indokolta:

„1.) Ajánlatkérő az 1. sz. hiánypótlási felhívás és felvilágosításkérés során a lentiek szerinti ellentmondásra hívta fel Ajánlattevő figyelmét:

Ajánlatkérő a Dokumentáció II.8. pontjában az ajánlati ár kapcsán, valamennyi ajánlati részre vonatkozóan az alábbi előírást rögzítette:

»Az ajánlati egységárakat egész számra kerekített nettó forintban kell megadni a Közbeszerzési Dokumentumok részeként kiadott mintaköltségvetésben megadott minden egyes tételre. Ajánlatkérő a nettó egységárak súlyszámmal felszorozott szorzataira kapott 'súlyozott egységárak' összegét értékeli, így ajánlattevőnek a felolvasólapon (Súlyozott összesített nettó ajánlati ár (nettó Ft)) ezt az összeget kell feltüntetnie.«

Továbbá Ajánlatkérő rögzítette, hogy a beárazott költségvetést (UT-Tételjegyzék) szakmai ajánlatnak tekinti, mely a Kbt. 71. §-ban foglaltak szerint hiánypótolható. E körben továbbá Ajánlatkérő kifejezetten rögzítette, hogy:

»Ajánlatkérő a szakmai ajánlat hiánypótlásával kapcsolatban felhívja a figyelmet a Kbt. 71. § (8) bekezdésére és a Közbeszerzési Döntőbizottság D.423/6/2018. számú határozatára is.«

Ajánlattevő az ajánlatában benyújtotta a felolvasólapot, valamint a kitöltött költségvetését, a megajánlott ár alátámasztása céljából. Ugyanakkor a költségvetés költségösszesítőjében szereplő árak, valamint a költségvetésben szereplő több tétel vonatkozásában megadott ár tekintetében is megállapítható, hogy – bár az egyes excel cellák megjelenítési beállításai alapján látszólag egész számot tartalmaznak, azonban az érintett cellák esetében a szerkesztőléc adatai alapján megállapítható, hogy a tényleges megajánlások, egységárak – nem egész számra kerekítve kerültek megadásra, hanem akár több tizedesjegy formátumban, ily módon ellentmondás áll fent az Ajánlatkérő előírása és a benyújtott alátámasztó dokumentum tartalma között.

Az ajánlat összeállítása és az ártáblázatban végbemenő összesítések kapcsán fontos kiemelni, hogy nem az adott cella nézeti beállításával megjelenített szám az adott cella tényleges értéke, hanem az a szám, amit az Ajánlattevő azon cellába ténylegesen beírt, oda berögzített. Egy cella megjelenítési beállításainak módosítása nincs kihatással magára a tényleges értékre.

Fenti ellentmondás okán tehát Ajánlattevő beárazott ártáblázatában az excel szerkesztőléc adatai tekinthetőek az adott excel cella tényleges értékének, azaz az Ajánlattevő konkrét – a Kbt. 81. § (11) bekezdése szerinti ajánlati kötöttséggel is terhelt – megajánlásának.

Az Ajánlattevő által tényleges megajánlasként rögzített nem egész számú megajánlások tizedesértékei kihatással bírnak a költségvetésben elvégzett további számításokra, így tehát a soronkénti súlyszámokkal felszorozott egységár sorösszesítő [Összeg (súly x egységár)] végeredményére, illetve ezáltal természetesen a szakági összesítők, a főösszesítő, legvégül pedig az 1. sz. értékelési szempontként önállóan értékelésre kerülő nettó ajánlati árra is.

Ajánlatkérő az 1. sz. hiánypótlási felhívásban és felvilágosításkérésben tájékoztatta az Ajánlattevőt a fenti ellentmondásról, továbbá a felhívás mellékleteként kiadott dokumentumban fel is sorolta az ellentmondással érintett tételsorokat.

Ajánlatkérő az 1. sz. hiánypótlási felhívásban és felvilágosításkérésben az alábbiak szerint hívta fel Ajánlattevőt az ellentmondás tisztázására:

»Kérjük Tisztelt Ajánlattevőt, hogy felvilágosításnyújtás keretein belül szíveskedjen feloldani a fenti ellentmondást, adott esetben – ha az nem ütközik a Kbt. előírásaiba – ismételt benyújtani a költségvetést oly módon, hogy a költségösszesítőben, illetve a 2. sz. mellékletben szereplő tételek esetén megadott árak egész számban kerülnek megadásra.

Jelen pont vonatkozásában nyomatékosan felhívjuk a T. Ajánlattevő figyelmét a Kbt. 71. § (8) bekezdés a)-b) pontjában rögzített korlátozásokra.«

Ajánlattevő az 1. sz. hiánypótlási felhívásban és felvilágosításkérésben előírt 2025.09.03. napján 16:00 órai benyújtási határidőn belül benyújtotta a hiánypótlási és felvilágosításnyújtási dokumentációját. Ezek között benyújtotta a módosított költségvetését. Bár Ajánlatkérő sem írta elő, a költségvetésben megejtett egyes módosí-

tásokat bemutató, összefoglaló leírás, nyilatkozat nem került csatolásra Ajánlattevő részéről.

Ajánlatkérő a felvilágosításnyújtás keretein belül benyújtott módosított beárazott költségvetést átnézte és megállapította, hogy Ajánlattevő – a Kbt. 81. § (11) bekezdése szerinti kötöttséggel terhelt – korábbi egységárait bizonyos tételek esetében módosította, méghozzá az alábbiak szerint:

- Ajánlattevő egyrészt olyan egységár módosításokat hajtott végre, melyek közül némelyik nem csak azt eredményezte, hogy a korábbi nem egész számban megadott érték helyére – tényleges megajánlasként, azaz az excel cella tényleges értékeként – egész szám került, hanem a fentebb bemutatott számítási összefüggések miatt ezen módosítások egyes tételsorok esetében kihatással bírtak, módosították a tételsorvégi összesítéseket, összesített értékeket [Összeg (súly x egységár)].

- Ajánlattevő másrészt olyan tételek egységárait is módosította, melyekre vonatkozó felhívást Ajánlatkérőtől nem kapott, tekintettel arra, hogy azok eleve a Dokumentációban előírt követelményeknek megfelelő megajánlási értéket tartalmaztak.

A fenti módosításokkal érintett tételek jelen dokumentumokhoz külön mellékletként (1. sz. melléklet) kerülnek csatolásra. (Ugyanakkor tekintettel arra, hogy Ajánlattevő a beárazott költségvetését a Kbt. 44. §-a szerint üzleti titoknak minősítette, a melléklet – a Kbt. 79. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás során – csak korlátozott tartalommal, az egységárak feltüntetése nélkül publikálható.)

Ajánlatkérő a fentiek szerint módosított költségvetés bírálatára során az alábbi megállapításokra jutott:

- A Kbt. 81. § (11) bekezdése szerint:

»A nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van.«

Ajánlattevő az egyes tételek egységárainak módosítása során a Kbt. 81. § (11) bekezdésébe ütköző módon járt el, tekintettel arra, hogy az ajánlati kötöttség az egyes tételek egységárai vonatkozásában az ajánlattételi határidő lejártakor beállt, azaz Ajánlattevő az egyes tételek egységárainak módosításával megsértette az ajánlati kötöttségét.

A Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint:

»A hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

a) nem járhat a 2. § (1)–(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és

b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.«

Ajánlattevő az egyes tételek egységárainak módosítása során a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjába ütköző módon járt el, tekintettel arra, hogy a jogszabály kifejezetten csak átalányáras szerződésekre vonatkozó ajánlatkérés esetében engedi meg az ajánlattevőknek egy szakmai ajánlatnak minősülő ártáblázat, költségvetés egyes árainak módosítását, javítását.

Bár az Ajánlattevő által megejtett egységár javítások – azaz az eredetileg nem egész számos egységárak egész számokra történő módosítása – végeredményben nem vezettek a főösszesítő és így az önállóan értékelésre kerülő nettó ajánlati ár módosításához, de mindez csak azért következhetett be, mert Ajánlattevő a felvilágosítás nyújtása során önállóan olyan tételek egységárait is módosította, melyekkel szemben érvénytelenségi aggály nem merült fel és így Ajánlatkérő azok vonatkozásában nem bocsátott ki felvilágosításnyújtási felhívást.

Fentiek alapján pedig megállapítható, hogy Ajánlattevő a felvilágosításnyújtás teljesítése során az önkéntes felvilágosításnyújtás intézményét arra használta fel, hogy a hiánypótlás és felvilágosítás Kbt. 71. § (8) bekezdés szerinti korlátait megpróbálja megkerülni.

Ajánlatkérő az 1. sz. hiánypótlási felhívásban és felvilágosításkérésben kifejezetten felhívta Ajánlattevőt a Kbt. 71. § (8) bekezdés a)-b) pontja szerinti korlátok megismerésére és betartására.

A Közbeszerzési Dokumentáció II. fejezetének 1.5. pontja az alábbiakat rögzíti:

1.1. »Az ajánlattevő kötelessége, hogy gondosan megvizsgálja és betartsa a Közbeszerzési dokumentumokban megadott összes utasítást, formai követelményt, kikötést és előírást. Az ajánlattevő kockázata és az ajánlat érvénytelenítését vonja maga után:

- ha elmulasztja az előírt információk és dokumentumok benyújtását a kitűzött határidőkre, vagy

- ha olyan ajánlatot nyújt be, amely tartalmi szempontból a hiánypótlást követően sem felel meg a Közbeszerzési dokumentumokban megadott minden követelménynek.«

Tekintettel arra, hogy Ajánlattevő az 1. sz. hiánypótlási és felvilágosításkérési felhívásban meghatározott ellentmondásokat felvilágosításnyújtás keretében a Kbt. 71. § (8) bekezdésének b) pontjában, illetve a Kbt. 81. § (11) bekezdésében foglalt előírások megsértése nélkül nem tudta feloldani, az ajánlat egyéb módon nem felel meg a közbeszerzési dokumentációban meghatározott feltételeknek, azaz a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen.”

A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatkérő közbenső döntése ellen, melyet az ajánlatkérő elutasított.

A jogorvoslati kérelem

Az első kérelmi elem szerint az 1. sz. hiánypótlási felhívás és felvilágosítás kérés megnevezésű dokumentum „2. Költségvetés” pontja sérti a Kbt. 2. § (3) bekezdését, a Kbt. 69. § (2) bekezdését és a 71. § (1) és (3) bekezdését.

A második kérelmi elem tekintetében a kérelmező előadta, hogy álláspontja szerint az ajánlatkérőnek az ajánlatban benyújtott költségvetése (.pdf és .xls) vonatkozásában számítási hiba javítására történő felhívás eljárási cselekményt kellett volna alkalmaznia, amelynek elmulasztásával az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 71. § (11) bekezdését.

A harmadik kérelmi elem szerint a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét megállapító közbenső döntés jogszabálysértő, az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontját.

Az ajánlatkérő észrevétele

Az ajánlatkérő az eljárásjogi kifogásában a kérelmező ügyfélképességének hiányában az eljárás megszüntetését

sét indítványozta, érdemben a jogorvoslati kérelem elutasítását kérte alaptalanság miatt.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

A Döntőbizottság a határozatában megállapította, hogy az ajánlatkérő a jogorvoslati kérelem első és második kérelmi eleme tekintetében megsértette a Kbt. 69. § (2) bekezdését és a Kbt. 71. § (1), (3) és (11) bekezdéseit.

A Döntőbizottság megsemmisítette az ajánlatkérő által megküldött 1. sz. hiánypótlási felhívás és felvilágosítás kérés megnevezésű dokumentum 1. számú mellékletének a kérelmezőt érintő „2. Költségvetés” pontját, valamint a tárgyi közbeszerzési eljárásban azt követően hozott valamennyi, a kérelmezőt érintő ajánlatkérői döntést.

A Döntőbizottság a kérelmező jogorvoslati kérelme harmadik eleme tekintetében a jogorvoslati eljárást megszüntette.

A Döntőbizottság az ajánlatkérőt 4.000.000.-Ft bírság megfizetésére kötelezte.

A határozat indokolása a következőket rögzítette:

Az ajánlatkérő 2025. május 15. napján indította meg a tárgyi közbeszerzési eljárást, ezért a Döntőbizottság az ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezések szerint járt el a jogorvoslati eljárás során. A kérelmező 2025. szeptember 15. napján nyújtotta be a Döntőbizottsághoz a jogorvoslati kérelmét, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos eljárásjogi rendelkezések alapján járt el.

Tekintettel az ajánlatkérő eljárásjogi kifogására, amely a kérelmező ügyfélképességére vonatkozott, a Döntőbizottság elsőként a kérelmező ügyfélképességének fennállását vizsgálta.

A Kbt. 148. § (2) bekezdése szerint a jogalkotó az ajánlatkérőn kívüli személyek, szervezetek vonatkozásában ahhoz a feltételhez kötötte a jogorvoslati kérelem előterjesztésének a jogát, hogy a vélelmezett jogsértő tevékenység vagy mulasztás jogát vagy jogos érdekét sértse vagy veszélyeztesse. Az ügyféli státusz és az ahhoz kapcsolódó jogorvoslati kérelem előterjesztésének jogosultsága szempontjából tehát a döntő kérdés az, hogy a kifogásolt, Kbt.-be ütköző ajánlatkérői magatartás a kérelmező jogát vagy jogos érdekét sérti vagy veszélyezteti-e. Azt, hogy a közvetlen érdekeltiség fennáll-e, minden esetben konkrétan, a kifogásolt ajánlatkérői ma-

gatartás vonatkozásában kell megítélni. A közvetlen érdeksérelem vagy annak veszélye többféle formában nyilvánulhat meg, így minden esetben az adott tények, körülmények vizsgálatát követően kell állást foglalni és megvizsgálni azt, hogy a jogorvoslati kérelem előterjesztőjének a közvetlen érdekeltisége valóban megállapítható-e.

A Döntőbizottság e körben megállapította, hogy az ajánlatkérő eljárási cselekménye a kérelmező jogát, jogos érdekét közvetlenül sérti, ezáltal az ügyfélképessége fennáll, figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérő kérelmezőt érintő eljárási cselekményének jogsértő voltát kifogásolta, amely eljárási cselekmény a kérelmező ajánlata érvénytelenségéhez vezetett. A Döntőbizottság nem osztotta az ajánlatkérő álláspontját, amely szerint az ügyfélképesség fennállásának hiányát indokolja, hogy az 1. sz. közbenső döntés megnevezésű dokumentum szerint az ajánlata érvényessége esetén az ajánlatok értékelése alapján a nyolcadik helyen állna, figyelemmel arra is, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő az eljárás eredményéről szóló döntését a tárgyi jogorvoslati eljárás lefolytatásakor még nem hozta meg, az ajánlatok értékelését még nem végezte el.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelem elbírálásának eljárásjogi akadálya nincs, és megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem az első és második kérelmi elem tekintetében az alábbi indokokra tekintettel alapos.

A Döntőbizottságnak az első és második kérelmi elem körében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogsértő módon alkalmazta-e a hiánypótlás, illetve felvilágosítás kérés jogintézményét, illetve, hogy jogsértően mulasztotta-e el alkalmazni a számitási hiba javításának jogintézményét.

A Döntőbizottság rögzítette, hogy az ajánlatkérőt a Kbt. rendelkezései alapján az ajánlatok bírálata tekintetében többirányú kötelezettség terheli, melynek keretében elsődlegesen az ajánlatok érvényességi vizsgálatát köteles elvégezni. Az ajánlatkérő az ajánlatok érvényességi vizsgálatát a Kbt. 66. § (1) bekezdésében és a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott előírások szerint köteles elvégezni, és megállapítani, hogy az ajánlatok megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban és a jogszabályokban meghatározott előírásoknak. Hangsúlyos ugyanakkor, hogy a Kbt. kógens rendelkezéseire tekintettel az ajánlatkérői előírásokra az ajánlattételi határidő időpontjában kötöttség áll be, így az ajánlatkérőnek, a Kbt. 69. § (1) bekezdése alapján, a korábban már

rögzített előírások alapján szükséges az ajánlatok vizsgálatát elvégeznie. Mindezek alapján kijelenthető, hogy az ajánlatkérőnek az ajánlattételi határidőt követően a tekintetben már nincs mérlegelési lehetősége, hogy érvényesíteni kívánja-e az általa már korábban előírtakat, ahogy abban sem, hogy a bírálat körét terheesebbé teszi-e, mint amelyre vonatkozóan a közbeszerzési dokumentumok rendelkezést tartalmaznak.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem keretei között először a rendelkezésre álló közbeszerzési dokumentumokat tekintette át, amelynek során megállapította, hogy a közbeszerzési dokumentáció ajánlati árra vonatkozó 8. pontja előírta, hogy az ajánlati egységárakat egész számra kerekített nettó forintban kell megadni a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott mintaköltségvetésben megadott minden egyes tételre.

Az érintett pont tartalmazta továbbá, hogy a „felolvasólapon feltüntetett, súlyozott összesített nettó ajánlati árnak meg kell egyeznie az ajánlattevő által beárazott költségvetés fentiek szerint beárazott tételeinek súlyozott összegével.

A beárazott mintaköltségvetést a Kbt. 41/B. § (2) bekezdése alapján elektronikus példányban kell benyújtani. Az elektronikus példánynak a beárazott mintaköltségvetést elektronikusan megjeleníthető, jelszó nélkül olvasható, nem szerkeszthető formátumban (.pdf) kell tartalmaznia. Ezen felül a beárazott mintaköltségvetést excel fájl (.xls vagy .xlsx) formátumban is csatolni kell az ajánlat részeként.

Amennyiben a cégszerű aláírással ellátott, jelszó nélkül olvasható, nem szerkeszthető formátumban (.pdf) elektronikusan csatolt beárazott mintaköltségvetés tartalma és az excel fájl formátumban benyújtott beárazott mintaköltségvetés tartalma eltérő, úgy a cégszerű aláírással ellátott, jelszó nélkül olvasható, nem szerkeszthető formátumban (.pdf) elektronikusan csatolt beárazott mintaköltségvetés tartalma az irányadó a bírálat során.

Ajánlatkérő az Ajánlattevő által beárazott és cégszerűen aláírt mintaköltségvetést (Felolvasólap A melléklete) szakmai ajánlatnak tekinti, amely benyújtásának elmaradása az ajánlat érvénytelenségét vonja maga után!”

Fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban azt írta elő, hogy az egységárakat egész számra kerekített nettó forintban kell megadni. E körben a Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmező által elektronikusan megjeleníthető, jelszó nélkül olvasható, nem szerkeszthető for-

mátumban (.pdf) benyújtott, beárazott mintaköltségvetést és az excel fájl formátumban szintén az ajánlathoz csatolt beárazott mintaköltségvetést, amely során megállapította, hogy a kérelmező eleget tett az ajánlatkérő azon előírásának, miszerint az egységárakat a mintaköltségvetésben egész számra kerekített nettó forintban adta meg. A kérelmező az általa benyújtott excel fájl formátumú mintaköltségvetésben az egységárak értékére vonatkozóan egy olyan cellaformázást állított be, amelynek következtében az egységár oszlopban az adott cellában rögzített érték kerekített egész számként jelenik meg. Azonban a soronkénti, súlyszámokkal felszorozott egységár sorösszesítő [Összeg (súly x egységár)] oszlop számításakor az eredetileg berögzített, több tétel esetében nem egész számok kerültek a súlyszámokkal felszorozásra, amely azt eredményezte, hogy a sorösszesítő [Összeg (súly x egységár)] értéke ezen tételek esetében matematikailag nem egyezik meg az egységár oszlopban megjelenített szám és a súlyszám szorzatával.

Az ajánlatkérő úgy értékelte, hogy a kérelmező által hivatkozott tartalmi eltérés az árazott költségvetés két formátumú (cégszerűen aláírt, nem szerkeszthető .pdf és szerkeszthető excel) példányai vonatkozásában egyáltalán nem állt fenn, ugyanakkor kifejtette, hogy nem az adott cella nézeti beállításával megjelenített szám az adott cella tényleges értéke, hanem az a szám, amit az ajánlattevő azon cellába ténylegesen beírt, oda berögzített. Egy cella megjelenítési beállításainak módosítása nincs kihatással magára a tényleges értékre, az ajánlattevő beárazott ártáblázatában az excel szerkesztőléc adatai tekinthetőek az adott excel cella tényleges értékének, azaz az ajánlattevő konkrét – a Kbt. 81. § (11) bekezdése szerinti ajánlati kötöttséggel is terhelt – megajánlásának.

A Döntőbizottság rámutatott, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentációban azt is rögzítette és külön kiemelte, hogy a két formátumú mintaköltségvetés eltérése esetén a cégszerű aláírással ellátott, jelszó nélkül olvasható, nem szerkeszthető formátumban (.pdf) elektronikusan csatolt beárazott mintaköltségvetés tartalma az irányadó a bírálat során. Továbbá azt is kiemelte, hogy szakmai ajánlatnak a cégszerűen aláírt mintaköltségvetést tekinti. Tehát ez az a dokumentum, amellyel az ajánlatkérő azt ellenőrzi, hogy az ajánlattevő ajánlata megfelel-e a közbeszerzési dokumentáció előírásainak.

Az ajánlatkérő azon állítása, miszerint az ajánlattevő beárazott ártáblázatában az excel szerkesztőléc adatai tekinthetőek az adott excel cella tényleges értékének – vagyis a bírálat során is ezt vette figyelembe – egyúttal azonban azt is jelenti, hogy a tárgyi esetben az excel formátumú mintaköltségvetés eltér a cégszerűen aláírt pdf formátumú mintaköltségvetéstől, tekintettel arra, hogy a szerkesztőléc adatai szerint beírt szám több esetben nem egész szám, a cégszerűen aláírt, pdf formátumú mintaköltségvetés pedig egész számokat tartalmaz az egységárak tekintetében.

Fentiekből adódóan, figyelemmel arra, hogy a két formátumú mintaköltségvetés eltért, a közbeszerzési dokumentációban előírtakra tekintettel a cégszerűen aláírt mintaköltségvetést szükséges irányadónak tekinteni. Felhívta e körben a Döntőbizottság a figyelmet, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentációban azt nem rögzítette, hogy a szerkesztőléc adatait tekinti az adott excel cella tényleges értékének és nem az egységár oszlopban megjelenő számértéket, kerekítés esetén. A Döntőbizottság e körben hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő csak az általa konkrétan és egyértelműen meghatározott feltételeket kérheti számon az ajánlattevőktől, tekintettel a Kbt. 69. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlati kötöttségre.

Az ajánlatkérő nem tekintette irányadónak a bírálat során a nem szerkeszthető formátumban (.pdf) elektronikusan csatolt beárazott mintaköltségvetést, mert nem azzal kapcsolatban, hanem az excel formátumú mintaköltségvetés celláinak megjelenítési beállítására és eredeti tartalmára hivatkozva kért felvilágosítást.

A hiánypótlásra és a felvilágosítás kérésre ugyanazon szabályok vonatkoznak a Kbt.-ben.

A Nagykomentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényhez (Szerkesztette: Dezső Attila, Wolters Kluwer) a Kbt. 71. § (1) bekezdéséhez rögzíti: Lényeges hangsúlyozni azonban, hogy két különböző jogintézményről van szó: „Bár a szabályozásból láthatóan e két jogintézmény egy helyen, részben közös előírások szerint szabályozott, az elérendő cél – az érvényes ajánlat elérése – is azonos, mégis külön jogintézményekről van szó. A hiánypótlás [...] a kiírási feltételek teljesítése érdekében a hiányok pótlását, kiegészítést, módosítást – vagyis a korábbiakhoz hasonlóan hiba kiküszöbölést – jelent, a [...] felvilágosításkérés ugyanak-

kor adott tartalomtisztázást. [...] A döntőbizottsági és a bírósági egységes joggyakorlat szerint az ajánlatkérőnek a hiánypótlás, illetve a felvilágosításkérés során a megjelölt hiányok, felvilágosítás esetén pontosan, egyértelműen meg kell jelölnie, hogy mit kíván az ajánlattevőktől, mi az a hiány vagy hiányosság, illetve nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, amire a felhívás vonatkozik, mert az ajánlattevők csak ebben az esetben vannak abban a helyzetben, hogy megfelelően teljesítsék a vonatkozó felhívást.” Amennyiben az ajánlatkérő nem jelöli meg pontosan, hogy felvilágosítás kérés eljárási cselekményt alkalmaz-e, avagy hiánypótlást, továbbá hiánypótlás esetén nem jelöli meg pontosan a pótlendő hiányt, a hiányossággal érintett iratokat és nem hívja fel, nem határozza meg pontosan, hogy mivel tudja az ajánlattevő orvosolni az adott hiányosságot, hibát, az ajánlattevők nem tudják azt megfelelően teljesíteni. Az ajánlatkérő mulasztása azonban nem eshet az ajánlattevők terhére és ebből következően az ajánlat érvénytelenítésére nem kerülhet sor.

Az ajánlatkérő az 1. sz. hiánypótlási felhívásban és felvilágosításkérésben tájékoztatta a kérelmezőt az ellentmondásról, utalást tett a mintaköltségvetés módosítására, továbbá a felhívás mellékleteként kiadott dokumentumban felsorolta az ellentmondással érintett tételesorokat. Arra vonatkozóan azonban, hogy pontosan mit kíván meg az ajánlattevőtől az ajánlata érvényessé tétele érdekében, a felhívás nem tartalmazott egyértelmű meghatározást. Ehhez kapcsolódóan az ajánlatkérő nyilatkozatában ki is emelte, hogy elsődlegesen nem arra hívta fel a kérelmezőt, hogy úgy oldja fel az egységárok kapcsán a dokumentációban rögzített tartalmi előírással szemben fennálló ellentmondást, hogy javítja az ajánlatában szereplő hibákat, hanem – az egyenlő bánásmód és versenytisztaság alapelveit szem előtt tartva – felvilágosítást kért a kérelmezőtől az érintett tételekre adott egységárok megfelelőése és értelmezhetősége kapcsán.

A Döntőbizottság vizsgálta az ajánlatkérő által megküldött 1. sz. hiánypótlási felhívás és felvilágosításkérés 1. számú mellékletének kérelmezőt érintő 2. pontját. Az érintett pont szerint az ajánlatkérő felhívta a kérelmezőt, hogy „felvilágosításnyújtás keretein belül szíveskedjen feloldani a fenti ellentmondást, adott esetben – ha az nem ütközik a Kbt. előírásaiba – ismételten benyújtani a költségvetést oly módon, hogy a költségösszesítőben, illetve a 2. sz. mellékletben szereplő tételek esetén megadott árak egész számban kerülnek megadásra.”

Az érintett felhívás első felében az ajánlatkérő felvilágosítás kérés eljárási cselekményt alkalmazott annak érdekében, hogy a fennálló ellentmondást a két dokumentum adatai között az ajánlattevő oldja fel. Azonban a felhívás második felében az ajánlatkérő utalást tett arra vonatkozóan, hogy ha az nem ütközik a Kbt. előírásaiba, ismételten nyújtsa be a költségvetést oly módon, hogy az egységárok egész számban kerüljenek megadásra. Egyúttal mellékelve az érintett egységárok listáját.

A Döntőbizottság arra is felhívta a figyelmet, hogy az ajánlatkérő kiemelte, hogy álláspontja szerint a kérelmező ajánlatában lévő érvénytelenségi okot nem a Kbt. 71. §-a szerinti felvilágosításnyújtás keletkeztette, azt már a kérelmező ajánlattételi határidőre benyújtott szakmai ajánlata tartalmazta. Az érvénytelenségi ok a felvilágosításkérés elrendelése nélkül vagy – adott esetben – a Kbt. 71. § (10) bekezdése szerinti esetben is fennállna.

A kérelmező ajánlatának érvénytelenségéről szóló, 2025. szeptember 8. napján kelt 1. számú döntés azonban arra hivatkozott, hogy a kérelmező „egyrészt olyan egységár módosításokat hajtott végre, melyek közül némelyik nem csak azt eredményezte, hogy a korábbi nem egész számban megadott érték helyére – tényleges megajánlasként, azaz az excel cella tényleges értékeként – egész szám került, hanem a fentebb bemutatott számítási összefüggések miatt ezen módosítások egyes tételesorok esetében kihatással bírtak, módosították a tételesorvégi összesítéseket, összesített értékeket [Összeg (súly x egységár)].” Továbbá „Ajánlattevő az egyes tételek egységárainak módosítása során a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjába ütköző módon járt el, tekintettel arra, hogy a jogszabály kifejezetten csak átalányáras szerződésekre vonatkozó ajánlatkérés esetében engedi meg az ajánlattevőknek egy szakmai ajánlatnak minősülő ártáblázat, költségvetés egyes árainak módosítását, javítását.

Bár az Ajánlattevő által megejtett egységár javítások – azaz az eredetileg nem egész számos egységárok egész számokra történő módosítása – végeredményben nem vezettek a főösszesítő és így az önállóan értékelésre kerülő nettó ajánlati ár módosításához, de mindez csak azért következhetett be, mert Ajánlattevő a felvilágosítás nyújtása során önállóan olyan tételek egységárait is módosította, melyekkel szemben érvénytelenségi aggály nem merült fel és így Ajánlatkérő azok vonatkozásában nem bocsátott ki felvilágosításnyújtási felhívást.

Fentiek alapján pedig megállapítható, hogy Ajánlattevő a felvilágosításnyújtás teljesítése során az önkéntes felvilágosításnyújtás intézményét arra használta fel, hogy a hiánypótlás és felvilágosítás Kbt. 71. § (8) bekezdés szerinti korlátait megpróbálja megkerülni.”

„Tekintettel arra, hogy Ajánlattevő az 1. sz. hiánypótlási és felvilágosításkérési felhívásban meghatározott ellentmondásokat felvilágosításnyújtás keretében a Kbt. 71. § (8) bekezdésének b) pontjában, illetve a Kbt. 81. § (11) bekezdésében foglalt előírások megsértése nélkül nem tudta feloldani, az ajánlat egyéb módon nem felel meg a közbeszerzési dokumentációban meghatározott feltételeknek, azaz a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen.”

Fentiekből látható, hogy az ajánlatkérő az 1. sz. hiánypótlási és felvilágosításkérési felhívásban olyan hiánypótlás megtételére tett utalást, amely nem volt alkalmas az ajánlat érvényessé tételére, hiszen azt az ajánlati egységárak és ezáltal a tételországi összesítések, összesített értékek módosításával lehetett csak teljesíteni.

A Döntőbizottság mindezek alapján megállapította, hogy az 1. sz. hiánypótlási és felvilágosításkérés 1. számú mellékletének kérelmezőt érintő 2. Költségvetés pontja nem felelt meg a Kbt. 71. § (1) és (3) bekezdéseinek, amelyre tekintettel az ajánlatkérő jogsértő módon alkalmazta ezen eljárási cselekményt.

A Döntőbizottság a kérelmező alapvető jogszélelemre vonatkozó állítása tekintetében rögzítette, hogy annak megvalósulása a tételes jogsértésen túlmenően valamely többlettényállási elemre vonatkozóan állapítható meg. Figyelemmel arra, hogy a fentiekben részletezett jogsértés magában foglalta azt, hogy az ajánlatkérő nem a Kbt.-nek megfelelően járt el az 1. sz. hiánypótlási és felvilágosításkérés 1. számú mellékletének kérelmezőt érintő 2. Költségvetés pontjának kiadása tekintetében, többlettényállási elem nem merült fel. Ennek okán a

Döntőbizottság a Kbt. 2. § (3) bekezdése tekintetében nem állapította meg további jogsértés megvalósítását az ajánlatkérő részéről.

A Döntőbizottság a fentiekkel összefüggésben vizsgálta a jogorvoslati kérelem második elemét, amely szerint a hiba javítására számítási hibajavítás eljárási cselekmény alkalmazása jogszerű a tárgyi esetben. A Döntőbizottság e körben osztotta a kérelmező álláspontját, amely szerint amennyiben az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentációban foglaltak szerint jár el és irányadónak tekinti a bírálat során a .pdf formátumú költségvetést, a költségvetésben észlelt hiba javítására jogszerűen alkalmazható lett volna a Kbt. 71. § (11) bekezdése szerinti számítási hiba javítás. A kérelmező által az ajánlatban benyújtott nem szerkeszthető formátumú (.pdf) beárazott mintaköltségvetés valamennyi tétel esetében az alapadatot, azaz az egységárat egész számra kerekítve tartalmazta, az egységár és a súlyszám szorzataként előálló összeg viszont több tétel esetében eltért a szorzással elvégzett matematikai művelet (egységár x súlyszám) eredményétől, amely összeg a számítási hiba javításával korrigálható volt.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem harmadik eleme tekintetében az alábbi indokokra tekintettel a jogorvoslati eljárást megszüntette.

Az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja szerint a Döntőbizottság e körben az eljárást megszüntette, tekintettel arra, hogy az első és második kérelmi elem vonatkozásában az 1. sz. hiánypótlási felhívás és felvilágosítás kérés megnevezésű dokumentum 1. számú mellékletének a kérelmezőt érintő „2. Költségvetés” pontjának, valamint a jelen közbeszerzési eljárásban azt követően hozott valamennyi ajánlatkérői döntés megsemmisítéséről döntött.

A határozat végleges, a határozat ellen keresetet nem nyújtottak be.